

Dobre praktyki na rzecz aktywizacji zawodowej i włączenia społecznego w województwie wielkopolskim

w zakresie Priorytetów
inwestycyjnych 8i oraz 9i
WRPO 2014+

Wielkopolski Regionalny
Program Operacyjny
na lata 2014-2020

Spis treści

AKTYWIZACJA ZAWODOWA

- 5 Przepustka do nowego życia
- 8 Wznoszą się i lecą
- 11 Pomysł na przyszłość
- 14 Apetyt na życie
- 17 Trampolina do zmiany

INTEGRACJA SPOŁECZNA I ZAWODOWA

- 22 Odnaleźli siebie
- 25 Powrót do społeczności
- 28 Razem – efektywniej

Wydawca:
Samorząd Województwa Wielkopolskiego
Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu
ul. Szyperska 14
61-754 Poznań

Realizacja:
Smartlink Sp. z o.o.
ul. Wieniawskiego 5/9
61-712 Poznań

Redakcja: Joanna Gontarz, Agata Rokita
Teksty: Małgorzata Remisiewicz
Projekt graficzny i skład: Maciej Pachowicz
Druk: Drukma

Szanowni Państwo,

obecność Funduszy Europejskich w różnych sferach naszego życia od lat nieustannie zmienia Wielkopolskę na lepsze. Dzięki unijnemu wsparciu oraz inicjatywom podejmowanym przez doświadczonych projektodawców w Priorytecie inwestycyjnym 8i oraz 9i udało się pomóc wielu mieszkańcom naszego regionu.

Każdy realizowany projekt był inny, inaczej rozkładały się akcenty. Różne też były metody i narzędzia udzielanego wsparcia. Każdy z uczestników szedł indywidualną ścieżką, która uwzględniała jego plany, nadzieje i oczekiwania, a z drugiej strony – potrzeby lokalnego rynku pracy.

Jest jednak coś, co łączy wszystkie projekty. To słowo: **szansa**. Uczestnicy używali go wyjątkowo często. Mówili o lepszym życiu, nowym rozdziale, o powrocie do pracy. O tym, aby znów poczuć się potrzebnym i cenionym.

Jak wykorzystali tę szansę? Odpowiedź znajdzie Państwo w naszej publikacji. Mamy nadzieję, że udało nam się pokazać, iż aktywizacja zawodowa i integracja społeczna mają głęboki sens. Nie tylko dla uczestników czy projektodawców, ale także dla całego naszego regionu.

Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu
Instytucja Pośrednicząca WRPO 2014+

AKTYWIZACJA ZAWODOWA

Przepustka do nowego życia

PROJEKT: Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i poszukujących pracy w powiecie kępińskim (IV)

PROJEKTODAWCA: Powiat Kępiński / Powiatowy Urząd Pracy w Kępnie

OKRES REALIZACJI PROJEKTU: 01.01.2018 r. – 30.06.2019 r.

CAŁKOWITA WARTOŚĆ PROJEKTU: 649 404,06 zł

DZIAŁANIE: 6.1 WRPO 2014+

Dzięki projektowi mieszkańcy powiatu kępińskiego dostali szansę na to, by zmienić swoją sytuację życiowo-zawodową. I świetnie ją wykorzystali!

To już kolejna unijna inicjatywa, która realnie pomaga społeczności powiatu kępińskiego. Tym razem udało się wesprzeć 78 osób, które z różnych powodów pozostawały bez zatrudnienia. Niepełnosprawność, niskie kwalifikacje, długotrwałe bezrobocie, wiek – to główne bariery utrudniające funkcjonowanie na rynku pracy. – Dzięki środkom z EFS uczestnicy otrzymali wsparcie, które idealnie wpisywało się w ich potrzeby. Zdobyli doświadczenie w ramach staży, a nowe kwalifikacje zawodowe pomogły im podjąć pracę – czy to w lokalnych firmach, czy w ramach

samozatrudnienia. Projekt cieszył się bardzo dużym zainteresowaniem wśród mieszkańców naszego powiatu – mówi Paulina Kopis, specjalista ds. projektów w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kępnie.

Paulina Kopis, specjalista ds. projektów w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kępnie

Fot. Janusz Tatańkiewicz

**Efekty projektu widać od razu.
To nowe firmy czy osoby, które
otrzymały pracę. Równie ważne
są korzyści społeczne wynikające
z aktywizacji zawodowej i reintegracji**

Swoją szansę wykorzystała m.in. Honorata Żłobińska-Pruban, która założyła firmę i z powodzeniem świadczy usługi fizjoterapeutyczne. Po ukończeniu studiów bezskutecznie szukała pracy. Rejestrując

się w PUP w Kępnie, rozważała założenie własnej działalności. Szukała różnych źródeł dofinansowania, bo pomoc rodziny była niewystarczająca. – Podczas jednej z wizyt w urzędzie pracy przeczytałam ulotkę o dotacjach w ramach realizowanego tam projektu ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Dzięki wsparciu finansowemu, które otrzymałam, rozpoczęłam działalność gospodarczą. Obecnie praca na własny rachunek zapewnia mi stabilizację zawodową i finansową – opowiada Honorata Żłobińska-Pruban.

Fot. Archiwum PUP w Kępnie

Honorata Żłobińska-Pruban założyła firmę i świadczy usługi fizjoterapeutyczne

Z indywidualnie dobranych szkoleń, które przyczyniły się do zdobycia nowych kwalifikacji, a później – zatrudnienia, skorzystał także Piotr Wrzeszcz, z zawodu technik technologii żywności. – Doradca zawodowy w urzędzie pracy uświadomił mi, że mam predyspozycje do pracy w zawodzie kierowcy i zaproponował udział w szkoleniu grupowym „Kierowca kat. C” – wspomina. Współfinansowane z EFS szkolenie otworzyło mu drzwi do atrakcyjnej pracy w szybko rozwijającej się branży transportowej i budowlanej. – Dzięki projektowi podjąłem pracę, która do dziś przynosi mi satysfakcję zarówno zawodową, jak i finansową – mówi Piotr Wrzeszcz.

Niepełnosprawność, niskie kwalifikacje, długotrwałe bezrobocie, wiek – to główne bariery utrudniające funkcjonowanie na rynku pracy

Z każdym z uczestników wypracowano indywidualny plan działania, który pełnił podwójną funkcję: był przewodnikiem w drodze do zdobycia zatrudnienia oraz przepustką do staży, szkoleń lub dotacji na założenie własnej działalności gospodarczej. – Dzięki stażom osoby bezrobotne otrzymały szansę zdobycia niezwykle cennego doświadczenia zawodowego. To właśnie ta forma pomocy stała się dla uczestników projektu drogą do podjęcia pierwszej, niejednokrotnie stałej

Fot. Archiwum PUP w Kępnie

Karolina Woźniak ukończyła staż i znalazła pracę w branży meblowej

pracy. Szkolenia uwzględniały deficyty zawodowe uczestników i wymagania pracodawców. Dotacje pomogły zrealizować pomysły na własny biznes – tłumaczy Paulina Kopis.

Efekty projektu widać od razu. To nie tylko nowe firmy na mapie kępińskiej przedsiębiorczości czy osoby, które otrzymały pracę. Równie ważne są korzyści społeczne wynikające z aktywizacji zawodowej i reintegracji. Zwłaszcza tych osób, które na co dzień niejednokrotnie spotykają się z dyskryminacją i niezrozumieniem. Dla tych, którzy zdecydowali się na zmianę swojej sytuacji zawodowej, uczestnictwo w projekcie było ważnym czynnikiem rozwojowym. Pozwoliło przezwyciężyć własne ograniczenia i odkryć, że trudności, jakie napotykają na swojej drodze, nie muszą odbierać szansy na satysfakcjonujące życie.

Wznoszą się i lecą

PROJEKT: Wielkopolski Obszar Aktywizacji Zawodowej OSI

PROJEKTODAWCA: Fundacja Inwalidów i Osób Niepełnosprawnych „Miłosierdzie”

OKRES REALIZACJI PROJEKTU: 01.09.2018 r. – 30.09.2019 r.

CAŁKOWITA WARTOŚĆ PROJEKTU: 812 297,80 zł

DZIAŁANIE: 6.2 WRPO 2014+

Dopinacie ludziom skrzydła – tak często mówią o projekcie bliscy uczestników. Jak twierdzą jego pomysłodawcy, jest to możliwe, gdy w grupie docelowej widzi się przede wszystkim ludzi.

To istotne, by w zestawieniu cyfr, tabel i wskaźników efektywności nie zgubić człowieka – tak rozmowę o projekcie zaczyna Rafał Wojciechowski, wiceprezes Fundacji Inwalidów i Osób Niepełnosprawnych

„Miłosierdzie”. W projektach Fundacji każdy uczestnik od samego początku ma poczucie, że jest ważny, wiele wnosi do grupy, inspiruje innych, ale też musi być współodpowiedzialny za efekt końcowy szkolenia. – Dla przykładu, jeśli jedna osoba spóźnia się na szkolenie, zawsze na nią czekamy. Jeden za wszystkich, wszyscy za jednego. Koniec szkolenia też zawsze obchodzimy wspólnie – opowiada Rafał Wojciechowski.

Na pierwsze zajęcia uczestnicy zazwyczaj przychodzą z obowiązku. Często obawiają się nadmiaru technicznej wiedzy, wymagań

Fot. fotoHORYZONT Piotr Grajek

Sebastian Lis przeszedł szkolenie i staż, teraz zajmuje się praniem tapicerek samochodowych i dywanów

Rafał Wojciechowski, wiceprezes Fundacji Inwalidów i Osób Niepełnosprawnych „Miłosierdzie”

merytorycznych. – Tymczasem szybko okazuje się, że tak naprawdę uczymy życia, pomagając ludziom dotrzeć do źródła tego, co sprawia, że są w takim, a nie innym miejscu zawodowym i życiowym. Z każdym kolejnym spotkaniem rozkwitają. Widać, jak rosną im skrzydła. Potwierdza to ich zachowanie, ale także opinie bliskich czy terapeutów na co dzień pracujących z daną osobą – mówi Rafał Wojciechowski.

W historii projektu zapisze się wiele wspaniałych osób. Legendą stał się uczestnik, któremu pracodawcy z powodu choroby przez lata odmawiali zatrudnienia.

Fundacja świadomie maksymalną dopuszczalną w projekcie pomoc kieruje do osób z niepełnosprawnościami i czynnie włącza się w ich aktywizację

Dzięki wsparciu, jakie otrzymał w projekcie, wzmocnił się psychicznie. Potrafił udowodnić pracodawcy, że mimo swoich ograniczeń, może być cenionym pracownikiem. Dziś jest ochroniarzem uwielbianym przez zespół sklepu i jego klientów. Stał na nogi także w życiu prywatnym.

W projektach Fundacji każdy uczestnik od samego początku ma poczucie, że jest ważny. Wiele wnosi do grupy. Inspiruje innych, ale też musi być współodpowiedzialny za efekt końcowy szkolenia

Rafał Wojciechowski przyznaje, że właśnie takie historie przywracają sens pracy i projektów społecznych. Dlatego Fundacja świadomie maksymalną dopuszczalną w projekcie pomoc kieruje do osób z niepełnosprawnościami i czynnie włącza się w ich aktywizację. Najbliżsi wspominają, że gdy uczestnicy wracają po zakończeniu projektu, ich stali terapeuci są pod wrażeniem tego, ile nieznanych

wcześniej talentów i umiejętności udało się odkryć w trakcie realizowanego projektu.

Niemal połowa osób biorących udział w projekcie ma za sobą historię długotrwałego bezrobocia. Dlatego pierwszym etapem wsparcia było przygotowanie dla każdego z nich indywidualnego planu działania. Na jego podstawie dobierano szkolenie zawodowe oraz miejsce stażu.

Wiceprezes Fundacji marzy o tym, by jego „podopieczni” nadal mogli liczyć na wsparcie, przede wszystkim psychologiczne. Bardzo ważne jest, by ktoś wspierał ich na co dzień, by nie tracili nabytej wiary w siebie, swoje możliwości i talenty. By nie opadły im dopięte w projekcie skrzydła...

Fot. fotoHORYZONT Piotr Grajek

Ryszard Ginalski po szkoleniu i stażu pracuje w branży handlowo-marketingowej na stanowisku doradcy klienta

Pomysł na przyszłość

PROJEKT: Wielkopolskie stawia na kwalifikacje! Bis

PROJEKTODAWCA: Europejska Grupa Doradcza Sp. z o.o.

OKRES REALIZACJI PROJEKTU: 01.09.2018 r. – 31.08.2020 r.

CAŁKOWITA WARTOŚĆ PROJEKTU: 1 495 231,44 zł

DZIAŁANIE: 6.2 WRPO 2014+

„Wielkopolskie stawia na kwalifikacje! Bis” to jeden z większych projektów realizowanych aktualnie w naszym województwie.

Projektodawca, Europejska Grupa Doradcza Sp. z o.o., ma sprawdzony pomysł na to, jak dzięki środkom z EFS pomóc osobom ze środowisk defaworyzowanych, w tym długotrwale bezrobotnym mieszkańcom Kalisza, Ostrowa Wielkopolskiego, Konina, Jarocina i Pleszewa.

Połowa okresu realizacji projektu przypadła na wrzesień 2019 r., dlatego można już pokusić się o podsumowanie: – Projekt cieszy się bardzo dużym zainteresowaniem. Udało nam się zorganizować 13 z 15 grup szkoleniowych. 63 uczestników z zaplanowanych 90 odbyło lub jest w trakcie stażu zawodowego u lokalnych pracodawców. Ponad połowa z nich otrzymała propozycję umowy

postażowej – podkreśla Kamila Orzechowska-Przybyła z Europejskiej Grupy Doradczej.

Tajemnica powodzenia projektu? Jak mówią osoby zaangażowane w jego realizację, początkowo zachętą są wymierne efekty, przede wszystkim wynagrodzenie w postaci stypendium szkoleniowego czy stażowego. W miarę upływu czasu rośnie

Kamila Orzechowska-Przybyła, koordynatorka z Europejskiej Grupy Doradczej (po prawej), i Ewelina Chanyszkievicz, specjalista ds. rekrutacji

Fot. Janusz Tatańkiewicz

znaczenie innych form wsparcia, w tym doradztwa zawodowego i psychologicznego. Uczestnicy odkrywają swoje mocne strony. Bardzo pozytywnie wpływa na nich kontakt z innymi ludźmi, nowe zajęcia, a także odpowiedzialność za powierzone im przez pracodawcę zadania.

– Przez 4 lata byłam nieaktywna zawodowo. Szkolenie organizowane przez EGD stworzyło mi pierwszą szansę na powrót do pracy. Znalazłam zatrudnienie – wspomina Justyna Świtaj-Trocha.

Uczestnicy odkrywają swoje mocne strony. Pozytywnie wpływa na nich kontakt z innymi ludźmi, nowe zajęcia, odpowiedzialność za powierzone zadania

wysokiej jakości szkolenia. Dbamy o to, by uczestnicy dostrzegli w programie szansę na nowy rozdział w swoim życiu i dobrze ją wykorzystali – tłumaczy Kamila Orzechowska-Przybyła.

Justyna Świtaj-Trocha po szkoleniu wróciła na rynek pracy

Informacje o tym, że warto zainteresować się projektami EGD Sp. z o.o., bo firma realizuje ciekawe programy aktywizujące, rozchodzi się bardzo szybko. – Staramy się jak najlepiej rozpoznać potrzeby beneficjentów i z myślą o nich przygotowujemy

Identyfikacja indywidualnych potrzeb, w tym diagnozowanie potrzeb szkoleniowych i możliwości doskonalenia zawodowego, to obowiązkowy element wsparcia. Doradcy zawodowi w trakcie indywidualnych spotkań analizują predyspozycje zawodowe i osobiste oraz doświadczenie zawodowe uczestnika. Wspólnie wypracowują dalszą ścieżkę wsparcia oraz przedział czasowy, w którym beneficjent powinien zrealizować poszczególne

cele. Z każdym z uczestników współpracuje także pośrednik pracy, który najpierw pomaga opracować CV i bilans umiejętności, a następnie monitoruje lokalne oferty pod kątem predyspozycji i doświadczenia danej osoby.

Sonata Michałek ukończyła kurs i znalazła pracę w przedszkolu

Wszyscy uczestnicy biorą udział w szkoleniach, podczas których poznają tajniki poszukiwanych zawodów. To atrakcyjne dla uczestników połączenie wykładów, warsztatów, case study, burzy mózgów, zajęć grupowych, ćwiczeń praktycznych oraz filmów instruktażowych. Zajęcia prowadzone są przez osoby z wieloletnim doświadczeniem, tak dydaktycznym, jak i specjalistycznym.

Dla 90 uczestników projektu zaplanowane zostały staże zawodowe. EGD kieruje na nie osoby, które pozytywnie zdały egzamin zewnętrzny na zakończenie szkolenia. Jedną z nich jest Sonata

Michałek, nieaktywna zawodowo od 19 lat. O szkoleniu dowiedziała się przez Internet. Dzięki kursowi znalazła zatrudnienie w przedszkolu. – Trzymiesięczny staż zaczęłam w maju. Pani dyrektor pozytywnie mnie oceniła i zaufała mi. Praca z dziećmi daje mi dużą satysfakcję. Robi mi się ciepło na sercu, kiedy dzieci spotykają mnie na ulicy i rozpoznają – opowiada.

Sonata Michałek nie ma wątpliwości, że gdyby nie kurs, nie byłoby jej tu, gdzie

jest. – Podczas szkoleń mieliśmy zajęcia z zakresu podstawowej wiedzy medycznej. Bardzo przydatne, gdy pracuje się z dziećmi. Podobnie jak podstawy psychologii. Nauczyłam się m.in. tego, że każde dziecko należy traktować indywidualnie – dodaje.

– Jesteśmy zbudowani liczbą osób, które chcą rozwijać się zawodowo i wrócić na rynek pracy. Projekt cieszy się powodzeniem szczególnie wśród kobiet, co potwierdza zasadę, iż kobiety szybciej przełamują bariery i podejmują działania nastawione na zmianę swojej sytuacji zawodowej – podsumowuje Kamila Orzechowska-Przybyła.

Apetyt na życie

PROJEKT: Nowa praca – nowe możliwości

PROJEKTODAWCA: Szkolenia, Usługi, Doradztwo Magdalena Górna

OKRES REALIZACJI PROJEKTU: 01.08.2018 r. – 30.09.2019 r.

CAŁKOWITA WARTOŚĆ PROJEKTU: 416 407,00 zł

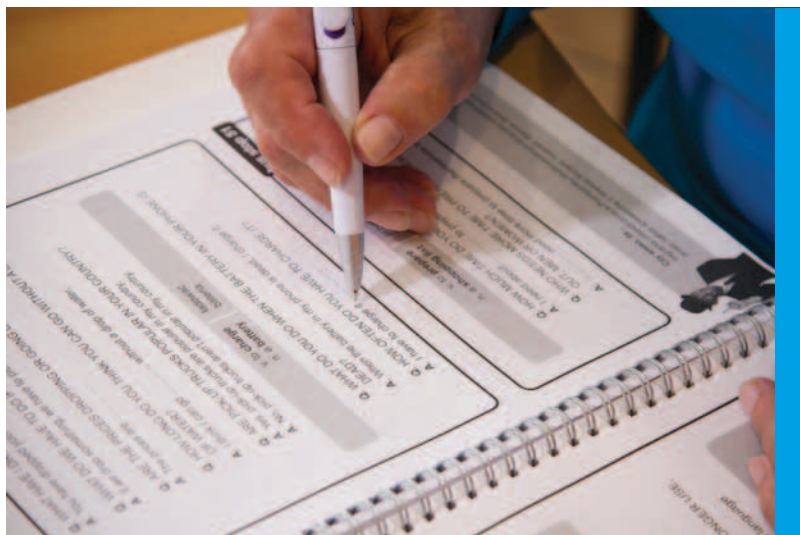
DZIAŁANIE: 6.2 WRPO 2014+

Wielu z grona uczestników projektu już pyta o kolejną jego edycję. To najlepszy dowód na to, że udział w nim stwarza realną szansę na powrót do pracy.

– Gdybym dziś składała wniosek ponownie, zatytułowałabym projekt: nowa praca – nowe możliwości – nowe życie – uśmiecha się Magdalena

Górna, projektodawczyni. – Moi „podopieczni” naprawdę je dostali. Projekt pozwolił im uwierzyć, że problemy związane z powrotem na rynek pracy często pozostają tylko w ich głowach. Najbardziej jednak cieszy ją to, że wielu z nich odzyskało apetyt na życie. Dotyczy to zwłaszcza osób w wieku 50+. Spotykają się do dziś, razem chodzą na zumbę, organizują wycieczki. To największa satysfakcja dla szkoleniowca – nie ma wątpliwości Magdalena Górna.

Projekt niedawno się zakończył, więc przyszłość pokaże, jak radzą sobie uczestnicy. Magdalena Górna jest o nich spokojna: – Dwie osoby od razu dostały pracę. Niemal codziennie mam sygnały od uczestników, jak bardzo zmieniło się ich życie. Jedna z osób, która została zatrudniona w biurze reklamowo-projektowym, dzwoniła ostatnio, szczęśliwa, że pracuje bardziej

Fot. Janusz Tatarkiewicz

Od lewej: Magdalena Górna, właścicielka firmy Szkolenia, Usługi, Doradztwo, Eugeniusz Smoczyński i Małgorzata Pasierb, uczestnicy projektu, oraz Monika Cylwa, właścicielka firmy Leader School Piła

intensywnie i z większym sensem niż przez całe swoje życie – opowiada Magdalena Górna.

Bilans projektu to także 5 nowych przedsiębiorstw. Ich właścielki robią to, co lubią i potrafią najlepiej – emerytowane nauczycielki udzielają korepetycji, rozwija się biuro rachunkowe, a także firma zajmująca się opieką nad osobami starszymi. Dokładnie takich usług potrzebuje lokalna społeczność.

– Udział w projekcie był dla mnie bardzo ważny – wspomina Małgorzata Pasierb, uczestniczka.

– Bardzo dobrze oceniam kompetencje wykładowców, doradców, psychologów, pośrednika pracy, jak i mojego pracodawcę, który dał mi szansę i pomógł w powrocie na rynek pracy. Już myślę o kolejnym szkoleniu, aby cały czas podnosić swoje kwalifikacje i zdobywać nowe umiejętności. Każdemu, bez względu na wiek polecam uczestnictwo w takich formach aktywizacji – mówi Małgorzata Pasierb.

Projekt zainspirował także Eugeniusza Smoczyńskiego: – Niedawno zakończyłem aktywność zawodową i nie mogłem odnaleźć się bez pracy. Udział w projekcie

pozwoił mi przyzwyczać się do tej sytuacji. Nauczyłem się czegoś nowego, udoskonaliłem znajomość języka angielskiego, co z pewnością wykorzystam w życiu codziennym.

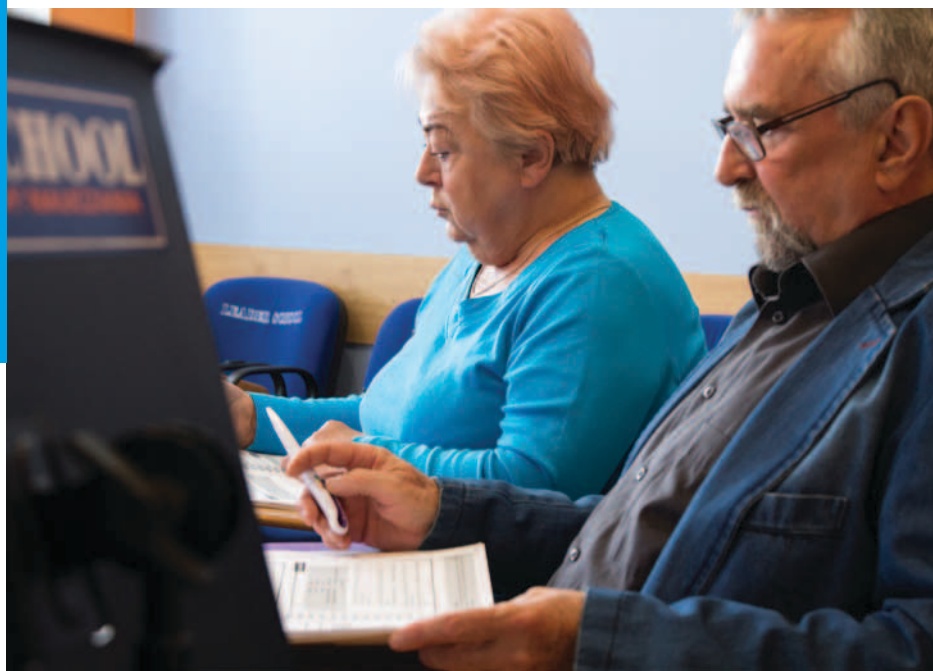
Szkolenia, staż oraz inne formy wsparcia, w których uczestniczyłem, oceniam bardzo wysoko. Na pewno podejmę jakieś inne szkolenia, bo brak aktywności mi nie służy. Może otworzę własną działalność? – zastanawia się pan Eugeniusz. Na uczestników czekały atrakcyjne

szkolenia, nastawione na deficytowe na rynku pracy doświadczenie i kompetencje: grafiki komputerowej połączonej z językiem angielskim, opieki nad osobami starszymi z podstawami języka niemieckiego, obsługi wózków widłowych.

Najbardziej cieszy to, że wielu beneficjentów odzyskało apetyt na życie. Dotyczy to zwłaszcza osób w wieku 50+

Dla każdego uczestnika przygotowano indywidualny plan działania, połączony ze wsparciem psychologiczno-doradczym i pośrednictwem pracy.

Eugeniusz Smoczyński i Małgorzata Pasierb wysoko oceniają szkolenia i staże, w których uczestniczyli

Fot. Janusz Tarkiewicz

30 osób wzięło udział w stażach, dzięki którym osoby pozostające poza rynkiem pracy mogły zdobyć lub uzupełnić doświadczenie zawodowe oraz umiejętności praktyczne, dające realne szanse na znalezienie zatrudnienia.

– Projekt okazał się dużym sukcesem, mierzonym nie tylko wskaźnikami ilościowymi. Udało nam się istotnie poprawić sytuację wielu osób defaworyzowanych, tak w aspekcie zawodowym, jak i osobistym. Obaliliśmy wiele niesprawiedliwych stereotypów, które sprawiały wcześniej, że np. osoby z niepełnosprawnościami były izolowane na rynku pracy, co z czasem wpływało na ich malejącą motywację do szukania odpowiedniego dla siebie zatrudnienia – podsumowuje Magdalena Górna.

Trampolina do zmiany

PROJEKT: Doświadczenie zawsze w cenie

PROJEKTODAWCA: JMM Mariusz Lewandowski

OKRES REALIZACJI PROJEKTU: 01.09.2018 r. – 31.08.2020 r.

CAŁKOWITA WARTOŚĆ PROJEKTU: 3 168 570,16 zł

DZIAŁANIE: 6.2 WRPO 2014+

Fot. Janusz Tatariewicz

Małgorzata Pawłowska, kierownik projektu w firmie JMM Mariusz Lewandowski

To projekt, który wyróżnia się nie tylko skalą, ale i formą wsparcia. Pomagamy z sensem – mówią projektodawcy. Dla każdego uczestnika ten sens ma inne znaczenie. Dla jednego będzie to specjalistyczny kurs, dla drugiego... aparat słuchowy, który przywraca radość z kontaktów z innymi.

Kompleksowe wsparcie ma zaktywizować zawodowo mieszkańców subregionu pilskiego i poznańskiego. Są wśród nich osoby bierne zawodowo i bezrobotne.

– Uczestnicy są różni, ale łączy ich to, że chcą coś zmienić w swoim życiu. Dlatego tak ważne jest, byśmy pomagali z sensem, nie schematycznie. Problemu

bezrobocia czy trwałego wykluczenia nie rozwiążemy, wysyłając wszystkich np. na kurs wikliniarstwa. Zależy nam, aby usuwać konkretne bariery, które stoją na zawodowej drodze danego uczestnika – mówi Małgorzata Pawłowska, kierownik projektu w firmie JMM Mariusz Lewandowski.

Zdarza się, że przyczyna pozostawania poza rynkiem pracy jest bardziej złożona. To na przykład choroba lub niepełnosprawność, które nie pozwalają realizować zawodowych marzeń i aspiracji, skazują na izolację i samotność

Uczestnicy przejdą program szkoleń dopasowany do ich predyspozycji i luk kompetencyjnych. Doradca, przygotowując indywidualny plan działania, dba,

aby nabyte kwalifikacje stanowiły realną wartość na rynku pracy. Bogaty program szkoleń uwzględnia zawody deficytowe dla danego obszaru i inteligentne specjalizacje Wielkopolski.

Projekt przewiduje, że każdy z uczestników skorzysta ze staży w lokalnych przedsiębiorstwach, co w przyszłości przełoży się na podjęcie przez nich zatrudnienia. Biorący udział w projekcie są objęci także usługami doradztwa i poradnictwa zawodowego, pośrednictwa pracy oraz opieką

Fot. Janusz Tatarkiewicz

Mariusz Lewandowski, właściciel firmy JMM Mariusz Lewandowski

Krzysztof Tomkiel ukończył kurs grafiki komputerowej

mentora w zakresie planowania rozwoju kariery zawodowej, w tym podnoszenia lub uzupełniania kompetencji i kwalifikacji zawodowych.

Zdarza się jednak, że przyczyna pozostawania poza rynkiem pracy jest bardziej złożona, ukryta, wypływa po dłuższej rozmowie z doradcą czy psychologiem. To na przykład choroba lub niepełnosprawność, które nie pozwalają realizować zawodowych

marzeń i aspiracji, skazując nierzadko na izolację i samotność. – Dlatego jesteśmy dumni, że udało nam się w projekcie rozszerzyć wsparcie na tzw. realne ułatwienia, czyli np. aparat słuchowy czy protezę oka. Szczęścia człowieka, który może wyjść do ludzi, bo słyszy, nie da się porównać z niczym innym. To jak bilet do nowego życia, który uczestnik na pewno wykorzysta, by zmienić swoje życie zawodowe i osobiste – mówi Małgorzata Pawłowska.

Potwierdzają to uczestnicy projektu. Aleksandrę Broszczyk i Joannę Lipińską, które trzymiesięczny staż rozpoczęły w lipcu, spotykamy w pilskim punkcie sieci franczyzowej. Obydwie nauczyły się samodzielnej obsługi klientów, a to cenna umiejętność. Aleksandra Broszczyk z programu szkoleń wybrała kurs prawa jazdy. Joanna Lipińska, będąc osobą niedosłyszącą, otrzymała z projektu dofinansowanie na „słuchawki”. Plany na przyszłość? – Chcę pracować i być między ludźmi. Nie można usiąść w domu i czekać – odpowiada Aleksandra Broszczyk. – Chcę się rozwijać, każda dodatkowa umiejętność stworzy mi lepsze szanse na rynku pracy – dodaje Joanna Lipińska.

Michał Szacoń także doskonale wiedział, jakich kwalifikacji mu brakuje: – W ramach projektu ukończyłem kurs prawa jazdy kat. E z uprawnieniami do przewozu rzeczy. To dziś obowiązkowy zestaw, jeśli chce się pracować w branży transportowej. A ma ona przed sobą świetne perspektywy, dlatego tak się cieszę, że wziąłem udział w projekcie – mówi Michał Szacoń.

O pracę nie musi się martwić także Violetta Zgoła: – Jestem na stażu w firmie, która prowadzi hostel i apartamenty. Szef jest ze mnie zadowolony. Już wiem, że zostanę w tej pracy, co mnie cieszy, bo atmosfera jest bardzo miła. W ramach kursu robię prawo jazdy. Dzięki temu będę mogła sprawnie się przemieszczać. Bardzo pomogły mi też rozmowy z doradcą na temat tego, co chciałabym osiągnąć w życiu i jak do tego dążyć.

Projekt uskrzydlił także Krzysztofa Tomkiela, który ukończył kurs grafiki komputerowej. Staż odbył w „Gazecie Sucholeskiej”. Był asystentem redaktora, pisał krótkie teksty, przygotowywał banery reklamowe. – Zdobyłem cenione dziś umiejętności, ale przede wszystkim poczucie, że pomimo niepełnosprawności mogę spełniać się zawodowo. Planuję rozwijać się i dalej wykonywać tego typu zlecenia – mówi Krzysztof Tomkiel.

Bogaty program szkoleń uwzględnia zawody deficytowe dla danego obszaru i inteligentne specjalizacje Wielkopolski

Fot. Maciej Zakrzewski

INTEGRACJA SPOŁECZNA I ZAWODOWA

Odnaleźli siebie

PROJEKT: Ruszamy do pracy

PROJEKTODAWCA: Gabinet profilaktyki i terapii uzależnień

Pietrow Piotr

OKRES REALIZACJI PROJEKTU: 30.06.2018 r. – 30.06.2019 r.

CAŁKOWITA WARTOŚĆ PROJEKTU: 491 838,00 zł

PODDZIAŁANIE: 7.1.2 WRPO 2014+

Aby ruszyć do pracy, trzeba najpierw pomóc sobie. Dlatego w projekcie bardzo duży nacisk położono na kompleksowe wsparcie psychologiczne – nie tylko dla uczestników, ale także ich bliskich.

W grupie objętej wsparciem znalazło się 50 osób, w tym 12 niepełnosprawnych. Pomoc psychologiczna towarzyszyła im na każdym etapie projektu. To właśnie psycholog pomógł wytypować osoby, które najbardziej potrzebują pomocy w przezwyciężeniu życiowych kłopotów i słabości. Na podstawie testów oraz wywiadu specjalista przygotował dla każdego z nich indywidualną diagnozę, Inwentarz Motywacji Osiągnięć, a także plan terapii – indywidualnej i grupowej.

Początkowo wsparcie koncentrowało się na aktywizacji zdrowotnej. Doświadczeni terapeuci podczas indywidualnych i grupowych spotkań pomagali uczestnikom znaleźć swój indywidualny sposób na to, jak sobie radzić z problemami

---

Często słyszymy od uczestników projektu, że czują się tak, jakby ktoś przypiął im skrzydła, że czują się znowu pełnowartościowi, zyskują pewność siebie – podkreśla Piotr Pietrow

osobistymi, prowadzić zdrowy tryb życia oraz redukować wpływ zaburzeń somatycznych i psychicznych na jakość życia.

– 30 osób skierowaliśmy na terapię pogłębioną – w grupach samopomocowych trenowali asertywne zachowania, pracowali nad tym, aby zmienić swoją aktualną sytuację życiową – mówi Piotr Pietrow, terapeuta. Równolegle specjaliści zajmowali się bliskimi osób uzależnionych – pracowali nad zmianą stereotypów myślenia, uwolnieniem się od odpowiedzialności za chorobę czy obroną przed destrukcją.

Większość beneficjentów z różnych powodów przez wiele lat nie miała kontaktu ze swoim zawodem.

Piotr Pietrow, terapeuta

– Na jego podstawie kierowaliśmy uczestników na kursy zawodowe. 44 osoby nabyły kompetencje, natomiast 6 osób uzyskało kwalifikacje potwierdzone odpowiednim egzaminem i certyfikatem – mówi Piotr Pietrow.

Z bogatej palety szkoleń największym zainteresowaniem cieszył się kurs „pracownik biurowy z elementami kadr i płac” – na szkolenie zdecydowało się 11 osób. Z kursantami pracował pośrednik pracy, który pomagał im w sporządzeniu dokumentów

aplikacyjnych oraz podpowiadał, jak dobrze wypaść na rozmowie o pracę.

Finałem projektu były trzymiesięczne staże, na których uczestnicy mogli skonfrontować nabytą wiedzę z praktyką. Staże pozwoliły odświeżyć zapomniane umiejętności interpersonalne, pracy w zespole, odpowiedzialności za powierzone zadania. Łączny efekt społeczny projektu to 50 osób, zatrudnieniowy – 33 osoby. 12 osób podjęło zatrudnienie na umowę o pracę oraz umowę zlecenie.

Dzięki stażom beneficjenci byli w stanie przekonać do siebie potencjalnego pracodawcę, udowodnić, że są wartościowymi pracownikami. Potwierdziło się, że praca ma ogromny wpływ na zmianę

Dla nich udział w projekcie to jedyna możliwość odświeżenia posiadanych umiejętności bądź zdobycia nowych, aktualnie poszukiwanych na rynku pracy – przy dużym wsparciu psychologicznym i terapeutycznym. – Często słyszymy od uczestników projektu, że czują się znowu pełnowartościowi, zyskują pewność siebie – podkreśla Piotr Pietrow.

Wzmocnieni terapią uczestnicy mogli przystąpić do etapu aktywizacji zawodowej. Indywidualne spotkania z doradcą zawodowym pomogły doprecyzować, co jest mocną stroną każdego uczestnika, jakie ma on predyspozycje, jakich form doskonalenia zawodowego potrzebuje. Finałem tego etapu był indywidualny plan działania, w którym określono ścieżkę dalszego rozwoju.

dotychczasowych zachowań.
– Kursy zawodowe to duża szansa na rozwój, tym bardziej, że uczestnicy projektu często borykają się z dużymi problemami finansowymi. Sami nie byłiby w stanie opłacić sobie kursów, konsultacji z pośrednikiem pracy czy doradcą zawodowym – mówi Piotr Pietrow.

Projektodawca zwraca uwagę na to, że wielu późniejszych uczestników przychodziło do biura, wypytując o warunki udziału dla rodziny czy znajomych. – Osoby biernie zawodowo mają ogromny lęk przed pracą, przed nowymi ludźmi, przed wyjściem z domu. Po dłuższej rozmowie i przy otwartości naszej kadry taka osoba zaczynała czuć się pewnie, otwierała się. Każdy przypadek jest inny, zawsze cieszy nas pozytywne zakończenie, tj. wytrwanie w postanowieniach i utrzymanie pracy – podsumowuje Piotr Pietrow.

Na podstawie testów oraz wywiadu specjalista przygotował dla każdego indywidualną diagnozę, Inwentarz Motywacji Osiągnięć, a także plan terapii

Sławomir Pilarski uczestniczył w projekcie, a dziś prowadzi własną firmę

Fot. Janusz Tatańkiewicz

Piotr Pietrow wie, z czym zmagają się uczestnicy.
– Sama terapia to początek, niezbędny, aby zatrzymać degradację społeczną. Tak naprawdę tym właściwym lekiem jest praca – nie ma wątpliwości. Wtórkuje mu Sławomir Pilarski, uczestnik, który dziś prowadzi własną firmę, jest w udanym związku, podróżuje. Dzięki projektowi nauczył się języka angielskiego, co pozwoliło mu pozyskać nowych partnerów biznesowych. – Kurs był bardzo ciekawy, zdałem egzamin dobrze, ale mam niedosyt. Chciałbym więcej, intensywniej. To chyba dla nas, osób z przeszłością uzależnienia, typowe. Wiemy, że musimy się ciągle rozwijać, bo jeśli się zatrzymamy, będziemy się cofać. Dlatego fantastyczne jest, że są takie projekty – mówi Sławomir Pilarski.

Powrót do społeczności

PROJEKT: Wielkopolski PAW (Praca Aktywność Włączenie) naszą szansą

PROJEKTODAWCA: Wielkopolska Rada Koordynacyjna Związków
Organizacji Pozarządowych

OKRES REALIZACJI: 01.04.2017 r. – 31.03.2019 r.

CAŁKOWITA WARTOŚĆ PROJEKTU: 1 291 284,00 zł

PODDZIAŁANIE: 7.1.2 WRPO 2014+

Dzięki projektowi sto osób z historią długotrwałego bezrobocia i niepełnosprawności zyskało niezależność i poczucie sprawczości. PAW udowadnia jednocześnie, jak ważne jest silne zakorzenienie projektu w lokalnych społecznościach.

Osoby zagrożone wykluczeniem społecznym potrzebują nie tylko pracy. Ich aktywizacja zawodowa musi mieć kompleksowy charakter, obejmować także inne sfery ich życia: społeczną, fizyczną, duchową. Dlatego też tak ważna była wypracowana przez projektodawcę na przestrzeni lat sieć kontaktów z lokalnymi animatorami i koordynatorami. Ci z kolei, współpracując z organizacjami, instytucjami i pracodawcami w swojej społeczności, najlepiej wiedzieli, komu i jak pomóc. – W efekcie udało nam się osiągnąć jeszcze lepsze wyniki, niż zakładaliśmy na starcie – podsumowuje zakończony w marcu 2019 roku projekt Justyna K. Ochędzan, prezeska Wielkopolskiej Rady Koordynacyjnej Związku Organizacji Pozarządowych (WRK ZOP).

Justyna K. Ochędzan, prezeska Wielkopolskiej Rady Koordynacyjnej Związku Organizacji Pozarządowych

Fot. Maciej Zakrzewski

Jak się okazuje, działalność WRK ZOP jest sama w sobie najlepszym potwierdzeniem faktu, iż projekty aktywizacyjne wpisują się zarówno w potrzeby

uczestników, jak i pracodawców. Małgorzata Flader-Paul, jedna z uczestniczek, po stażu została w zespole WRK ZOP. Dziś jest specjalistką ds. informacji, ma za sobą już wiele rozmów z osobami w sytuacji, w której ona była parę miesięcy temu. – Cieszę się, że mogę dzielić się z nimi moim doświadczeniem, pokazywać na własnym przykładzie, że dla osób, które chcą zmienić swoje życie, jest wiele możliwości – mówi Małgorzata Flader-Paul.

Potrzebne są nie tylko CV i list motywacyjny, ale także równowaga psychosomatyczna, umiejętność radzenia sobie z przeciwnościami i wewnętrznymi ograniczeniami

„Wielkopolski PAW (Praca Aktywność Włączenie) naszą szansą” objął wsparciem stu mieszkańców powiatów: konińskiego, złotowskiego, chodzieskiego, jarocińskiego, średzkiego, gostyńskiego oraz mieszkańców miasta Konin i Poznań. Uczestnicy brali udział w różnorodnych zajęciach rozwojowych. Pracowali z psychologiem i doradcą zawodowym.

W ramach projektu zorganizowano warsztaty umiejętności społecznych oraz Development Centre – zajęcia grupowe nastawione na interakcje społeczne, budowę nowych relacji, komunikację i pracę w zespole, radzenie sobie ze stresem. Ważną rolę odgrywały grupy samopomocy – doświadczeniami

Małgorzata Flader-Paul po stażu została w zespole WRK ZOP

Fot. Maciej Zakrzewski

wymieniali się nie tylko uczestnicy projektu, ale także osoby wywodzące się z grup oddalonych od rynku pracy, które osiągnęły sukces zawodowy. To, że wybrali dobrą ścieżkę życiową i konsekwentnie nią podążają, było bardzo ważną inspiracją dla innych.

Z uczestnikami w zależności od potrzeb pracowali także specjaliści z innych dziedzin. Wszystko po to, aby uczestnicy byli mentalnie gotowi nie tylko na przygotowany dla nich staż, ale trwały

powrót na rynek pracy. Potrzebne są nie tylko CV i list motywacyjny, ale także równowaga psychosomatyczna, umiejętność radzenia sobie z przeciwnościami i wewnętrznymi ograniczeniami.

– Właśnie dlatego w projekcie bardzo mocno postawiono na wolontariat – jako formę włączania i treningu niezbędnych na rynku pracy postaw, nawyków i kompetencji społecznych. Być gdzieś na umówioną godzinę, dobrze wykonać swoje zadania, czuć się naturalnie w gronie nowych współpracowników – sprawy z pozoru proste, dla uczestników mogą być wyzwaniem – mówi Aneta Byczyńska, koordynatorka projektu. Wolontariusze pomagali m.in. w bibliotekach, szkołach, stowarzyszeniach i fundacjach. Wykonywali prace

---

Dzięki aktywizacji projekt pomógł też przedsiębiorcom. Widzą oni, że przy nasyconym rynku pracy mogą z powodzeniem rekrutować np. osoby z niepełnosprawnościami

biurowe, porządkowe, obsługiwali klientów na recepcji, pomagali przy organizacji lokalnych wydarzeń.

Najlepszą weryfikacją skuteczności projektu jest zawsze to, co dzieje się z uczestnikami po jego zakończeniu. Projektodawcy są z nich dumni: wielu dalej pracuje w miejscach stażu, nie tylko w Poznaniu czy Koninie, ale także w mniejszych miejscowościach. Pracodawcy sami zachęcali ich do pozostania.

Dzięki aktywizacji projekt pomógł więc nie tylko osobom zagrożonym wykluczeniem, ale też przedsiębiorcom. Widzą oni, że przy nasyconym rynku pracy mogą z powodzeniem rekrutować np. osoby z niepełnosprawnościami. – Pokazujemy, z czym to się wiąże, podpowiadamy, jak pomóc takiej osobie w adaptacji i odkryć jej potencjał – tłumaczy Justyna K. Ochędzan.

Fot. Maciej Zakrzewski

Aneta Byczyńska, koordynatorka projektu

Razem – efektywniej

PROJEKT: Feniks

PROJEKTODAWCA: Miasto Poznań / Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Poznaniu

OKRES REALIZACJI PROJEKTU: 30.06.2017 r. – 29.06.2019 r.

CAŁKOWITA WARTOŚĆ PROJEKTU: 15 000 066,28 zł

PODDZIAŁANIE: 7.1.2 WRPO 2014+

To wyjątkowy projekt, nie tylko dlatego, że realnie pomógł ponad 1500 mieszkańcom Poznania, a jego wartość przekroczyła 15 mln zł. To także unikalne laboratorium różnych nowatorskich rozwiązań w zakresie aktywnej integracji.

Nieczęsto zdarza się, aby projekt był realizowany w tak szerokim partnerstwie. Miasto Poznań i Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Poznaniu zjednoczyły siły z organizacjami pozarządowymi: Fundacją im. Królowej Polski św. Jadwigi, Stowarzyszeniem Etap, Stowarzyszeniem Pogotowie Społeczne oraz Stowarzyszeniem Centrum Promocji i Rozwoju Inicjatyw Obywatelskich PISOP.

– To było wielkie wyzwanie: działać wspólnie, mimo że pochodzimy z różnych światów, mówimy nierzadko innymi językami, inaczej jesteśmy

Fot. Janusz Tatariewicz

Michał Cichocki z MOPR, koordynator projektu

zorganizowani. Od początku wiedzieliśmy jednak, że taka formuła ma głęboki sens. Możemy dzięki niej znacznie lepiej pomagać osobom zagrożonym ubóstwem i wykluczeniem społecznym – mówi Michał Cichocki z MOPR, koordynator projektu.

Dzięki partnerstwu organizacje odpowiedzialne za poszczególne programy nie musiały „rywalizować” o uczestników. Co więcej, zdarzały się przypadki przenoszenia osób do innego programu, tak aby najlepiej dopasować wsparcie do indywidualnych potrzeb. A programów, do których przypisano uczestników na starcie, było wyjątkowo dużo.

Dzięki partnerstwu organizacje odpowiedzialne za poszczególne programy nie musiały „rywalizować” o uczestników

Mnogość programów wsparcia była pochodną różnorodności grupy docelowej. Z myślą o osobach, które potrzebują przede wszystkim pomocy na rynku pracy (bezrobotni, bierni zawodowo, ale także osoby pracujące poniżej swoich aspiracji), stworzono: Klub Integracji Społecznej, Centrum Integracji Społecznej oraz program wsparcia dla osób pracujących.

Klub Integracji Społecznej zapewniał m.in. warsztaty, doradztwo zawodowe, konsultacje psychologiczne i finansowe, a na koniec odpłatny staż. W Centrum Integracji Społecznej opracowano ośmiomiesięczny program, którego podstawą był jeden wybrany warsztat zawodowy. Kurs obejmował także grupowe i indywidualne zajęcia, m.in. warsztaty motywacyjne i psychologiczne, naukę planowania życia,

poszukiwanie pracy, przedsiębiorczość, integrację społeczną, elementy prawa.

Udział w projekcie „Feniks” tak wspomina jego uczestnik, Dawid Szymkowiak: – Projekt dał mi możliwość rozwoju osobistego i zawodowego. Jestem bardziej otwarty na ludzi i nowe wyzwania, lepiej radzę sobie z emocjami i stresem. Szkolenia pomogły mi w odkryciu moich predyspozycji zawodowych i wyznaczeniu celu zawodowego. Dzięki kursom mogłem podnieść swoje kwalifikacje zawodowe. Skończyłem dwa poziomy grafiki komputerowej – opowiada. Myśli o tym, aby uzupełnić swoje kwalifikacje o kurs projektowania stron internetowych. Cel zawodowy? Dawid Szymkowiak nie ma wątpliwości: własna działalność.

Osoby pracujące, które chcą coś zmienić w swoim życiu zawodowym, mogły aplikować do programu wsparcia – w formie pięciodniowego wyjazdowego szkolenia podczas wakacji lub ferii, w którym mogły im towarzyszyć dzieci.

Osobom bezdomnym i zagrożonym wykluczeniem mieszkaniowym kompleksowo pomagało Pogotowie Społeczne, zapewniające m.in. indywidualne wsparcie asystenta osoby bezdomnej, konsultacje psychologiczne, doradztwo zawodowe i płatne staże. Oddzielny program przygotowano dla niepracujących osób z niepełnosprawnościami. Obejmował on indywidualny plan działania, konsultacje, szkolenia,

OSL odpowiadało 5 specjalistów z filii MOPR w wybranych rejonach Poznania.

Uczestnicy wszystkich programów mogli wziąć udział w podnoszących kwalifikacje kursach i szkoleniach zawodowych.

– W trakcie realizacji projektu okazało się, że problemy uczestników mają zaskakująco często wspólny mianownik – poważne kłopoty finansowe uniemożliwiające powrót do legalnej pracy i wpływające destrukcyjnie na uczestników projektu oraz ich rodziny – mówi Michał Cichocki.

Fot. Janusz Tatarkiewicz

Warsztat prowadzony przez trenerkę pracy Monikę Król, Fundacja im. Królowej Polski św. Jadwigi

płatne staże, wsparcie rehabilitanta czy logopedy w usamodzielnieniu się.

Wychowankowie pieczy zastępczej, którzy szukają swojej drogi zawodowej, mogli wybierać pomiędzy programami Centrum Edukacji Heweliusz i Centrum Edukacji Młodych. Kolejnym obszarem wsparcia były działania związane z organizowaniem społeczności lokalnych (OSL) – budowa więzi, wzmacnianie potencjału całej społeczności i jej członków, budowa struktur, które poprawiają jakość życia mieszkańców i zrównoważony rozwój lokalny. Za

Ta obserwacja zaowocowała powstaniem kolejnego, „poziomego” programu wsparcia, skoncentrowanego na pomocy w wyjściu ze spirali zadłużenia. Program składał się z trzech etapów – od indywidualnych rozmów o problemie po wsparcie w restrukturyzacji zadłużenia lub wejściu na drogę upadłości konsumenckiej. Łącznie skorzystało z niego 100 osób. – To było dla nas bardzo cenne doświadczenie. Wiemy już na pewno, że musimy ten komponent pomocy zadłużonym mocniej uwzględnić w kolejnych projektach społecznych – zauważa Michał Cichocki.

Jak korzystać z Funduszy Europejskich?

Aby skorzystać ze wsparcia Europejskiego Funduszu Społecznego, należy przystąpić do procesu rekrutacji, prowadzonego przez podmioty realizujące projekty unijne. Gdzie ich szukać? W **Wyszukiwarce dotacji**, która dostępna jest pod adresem www.funduszeuropejskie.gov.pl/wyszukiwarka.

Gdzie znaleźć informacje nt. inwestycji realizowanych na terenie województwa dzięki unijnemu dofinansowaniu? W **Wyszukiwarce dotacji** bądź na **Mapie dotacji**. Obie bazy zostały stworzone przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju i są na bieżąco aktualizowane.

www.funduszeuropejskie.gov.pl/wyszukiwarka
www.mapadotacji.gov.pl

Pierwsza umożliwia znalezienie informacji o aktualnie realizowanych, w kraju czy danym województwie, unijnych projektach. Aby wziąć w nich udział, należy przystąpić do procesu rekrutacji prowadzonego przez konkretnego projektodawcę. Niezbędne dane kontaktowe, opis oferowanego wsparcia są wskazywane właśnie w **Wyszukiwarce dotacji**.

Druga baza stanowi wykaz projektów zrealizowanych/realizowanych w Polsce przy wsparciu Funduszy Europejskich. Składa się na nią interaktywna mapa Polski, która dzięki bogatym funkcjonalnościom pozwala na filtrowanie danych wg różnych kategorii. Zastosowane rozwiązania pozwalają na szybkie znalezienie interesujących informacji. Co ważne, **Mapę dotacji** mogą współtworzyć wszyscy – projektodawcy, uczestnicy projektów, ale i internauci, którzy chcą się podzielić wiadomościami nt. dofinansowanych w ich regionie inwestycji.

**Samorząd Województwa Wielkopolskiego
Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu
Instytucja Pośrednicząca we wdrażaniu
Działania 6.1, Działania 6.2, Poddziałania 7.1.2
Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego
na lata 2014-2020**

**ul. Szyperska 14
61-754 Poznań**

Punkt kontaktowy WRPO 2014+

e-mail: infoefs@wup.poznan.pl

tel. 61 846 38 23

Godziny udzielania informacji:

poniedziałek – piątek od 7:30 do 15:30

rpo-wuppoznan.praca.gov.pl

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
oraz budżetu Samorządu Województwa Wielkopolskiego

egzemplarz bezpłatny, październik 2019 r.